

Příkaz ředitele č. 124/2016

Strategie (koncepte) sbírkotvorné činnosti na období 2016 - 2022.

Ve smyslu příslušných ustanovení Metodického pokynu Ministerstva kultury č. j. 14639/2002 ze dne 14. 10. 2002 vyhlašuji obsah **Strategie (koncepte) sbírkotvorné činnosti na období 2016 – 2022** a způsob její přípravy.

Obsah:

1. Dílčí činnosti
2. Zřizovací listina
3. Charakteristika sbírky (podsbírek) a strategie (koncepte) sbírkotvorné činnosti
4. Shrnutí hlavních úkolů sbírkotvorné činnosti

1. Dílčí činnosti

Sbírkotvorná činnost směřuje prostřednictvím dílčích činností, k tomu, aby vznikla a rozvíjela se zvláštní kulturní hodnota - *sbírka*, jako jedinečný a nenahraditelný zdroj poznatků o světě. Proces tvorby sbírky zahrnuje tyto **dílčí činnosti**:

- nabývání přírodnin nebo lidských výtvorů (dále jen "věci"), u nichž existuje jistý předpoklad, že mohou být zdrojem poznatků o přírodě a společnosti, zejména v souvislostech své vypovídací schopnosti s vypovídací schopností sbírkových předmětů, které už byly do sbírky zařazeny dříve, tj. že mohou sbírku zhodnotit. Už v této fázi je prováděna **prvotní selekce**, kdy předpoklad, že věci mohou přispět k vypovídací schopnosti sbírky a zhodnotit ji, je vyhodnocen ještě *před nabytím věci* jako reálný. Prvotní selekce je ukončena nabytím věci do majetku vlastníka sbírky se záměrem zařadit ji do sbírky,
- nelze-li přínos věci pro vypovídací schopnost sbírky před nabytím věci vyhodnotit, např. z důvodu náročnosti posouzení věci, z důvodu časových, z důvodu zabránění jejího zničení atp. tak, aby byl záměr zařadit ji do sbírky zřetelný, nastává časově neomezená fáze **druhotné selekce** získaných věcí. Nekončí ani zařazením věci do sbírky, rozhodnutí o zařazení je vždy možné revidovat a věc ze sbírky vyřadit. Druhotné selekci se ovšem podrobují i věci zařazené do sbírky na základě prvotní selekce,
- na základě selekce dojde k rozhodnutí, zda věc bude zařazena do sbírky, případně do které její části ("podsbírky"),
- rozhodnutí je realizováno tím, že je věc zapsána do chronologické sbírkové evidence, tj. je k ní **pořízen evidenční záznam**, jímž je věc přesně identifikována, je opatřena evidenčním číslem (přírůstkovým), které je povinnou součástí evidenčního záznamu a evidenční číslo je pak zapsáno do centrální evidence sbírek (CES) na základě žádosti správce sbírky o aktualizaci prvotního zápisu sbírky v CES; teprve tím se z věci "de iure" stává součástí sbírky, tedy sbírkový předmět ve smyslu zákona Č. 122/2000 Sb. a vzniká povinnost nakládat s ním podle zmíněného zákona a podle režimu zacházení se

Oblastní muzeum v Chomutově, příspěvková organizace

sbírkou a jednotlivými sbírkovými předměty, který je každý vlastník, resp. správce sbírky povinen vydat,

- sbírkový předmět je třeba *ošetřit* tak, aby byly zastaveny všechny destruktivní procesy, které by jej mohly ohrožovat a *uložit jej v depozitáři* v prostředí, které zaručuje jeho ochranu před krádeží a vloupáním, před nepříznivými fyzikálními, chemickými a biologickými vlivy. Jeho evidenční číslo se zapíše do *lokačního seznamu* (není-li údaj o uložení součástí evidenčního záznamu), aby mohl být kdykoliv snadno vyhledán. Jsou vedeny záznamy o jeho jakémkoliv pohybu, jak uvnitř muzea, tak mimo muzeum (o výpůjčkách, přenechání do preparátorské, konzervátorské či restaurátorské dílny, do expozice či na výstavu a samozřejmě i o navrácení do depozitáře). V případě přemístění sbírkového předmětu do jiného depozitáře (objektu, skříně, regálu...) se provede změna záznamu o lokaci,
- nejpozději do tří let od zapsání evidenčního čísla věci do CES (v té chvíli se z věci stal sbírkový předmět) se ke sbírkovému předmětu *vyhotoví evidenční záznam v systematické evidenci*, který obsahuje všechny údaje záznamu v evidenci chronologické a další evidenční číslo (inventární), jímž je sbírkový předmět označen, a evidenční záznam může obsahovat další údaje ve smyslu odborného katalogu; na základě žádosti o aktualizaci zápisu sbírky v CES je v CES přírůstkové evidenční číslo nahrazeno evidenčním číslem inventárním,
- kdykoliv je možné pokračovat v druhotné selekci, tj. znovu posoudit rozhodnutí o zařazení věci do sbírky, "podsbírkou" (pravidelnou příležitostí k tomu je povinná inventarizace sbírkových předmětů), případně toto rozhodnutí revidovat; pokud se zjistí, že pominuly nebo byly v minulosti nesprávně vyhodnoceny důvody pro zařazení věci do sbírky, provede se vyřazení podle platných předpisů z důvodu přebytečnosti; podobně se provede vyřazení, naplní-li se zákonné podmínky neupotřebitelnosti nebo ztráty (nevyřazuje se, je-li zjištěno nebo lze předpokládat, že sbírkový předmět byl odcizen),
- při běžné kontrole sbírkových předmětů v depozitářích i v expozicích a při jejich inventarizaci se zjišťuje, zda je neohrožují vnější vlivy, případně zda není nezbytné provést reparační, konzervaci či restaurování, doplnění konzervačních kapalin atp., příčiny nepříznivých vlivů se odstraňují, případně se sbírkové předměty dočasně či trvale přemístí.

Řízení sbírkotvorné činnosti musí zajistit, aby formálně správné naplňování těchto dílčích činností vedlo skutečně k vytvoření sbírky muzejní povahy, jejíž kvalita bude úměrná vynaloženému úsilí a finančním prostředkům.

Významnou složkou sbírkotvorné činnosti je permanentní selekce věcí, která se uskutečňuje na základě **základních dokumentů**, vymezujících předmět sbírkotvorné činnosti, strategických plánů a střednědobých koncepcí, které se netýkají pouze činnosti akviziční, ale obsahují i záměry, týkající se systematické péče o depozitáře, ochranu sbírek, evidenci a inventarizaci.

(část 1 zpracována s využitím textu J. Žalman: O managementu sbírek, Věstník AMG č. 5/2006, kráce-no)

2. Zřizovací listina

Zřizovatel muzea podle ustanovení § 10b odst. 1 písmo a) určil muzeu obory, v nichž působí a území, z něž převážně získává sbírkové předměty (viz také čl. III Metodického pokynu Ministerstva kultury č. j. 5762/2005 ze dne 11. 4. 2005) takto:

„Shromažďovat, doplňovat, rozšiřovat a trvale uchovávat sbírky hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie, historie, umění, literatury, techniky, přírodních a společenských věd, zahraniční i české provenience, zejména z území severozápadních Čech. Tvořit sbírku na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti.“

3. Charakteristika sbírky (podsbírek) a strategie (koncepce) sbírkotvorné činnosti

1. Podsbírka Archeologie

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Severozápadní Čechy - především okres Chomutov a přilehlé části okresů Most a Louny, ojediněle lokality z ostatních částí Čech (okr. Teplice, Karlovy Vary) a nálezy z ciziny (Rakousko, Německo, Švýcarsko, Dánsko, Polsko - vesměs ze staré sbírky fondu Chomutov).

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka obsahuje předměty z celého období pravěku od paleolitu a z období středověku a novověku až do 18. století.

Sbírku tvoří 3 části: fond Chomutov, fond Kadaň, fond Most.

1. Fond Chomutov je rozdělen na 2 části. Stará sbírka (označena CV-S před inventárními čísly) obsahuje převážně jednotliviny a byla vytvářena od vzniku městského muzea v r. 1911 do r. 1945. Její základ tvoří sbírky soukromých sběratelů F. Steinera či F. A. Gunzela, na jejím odborném zpracování se podílel významný badatel H. Preidel. Po r. 1945 byla činnost muzea značně utlumena. Až v r. 1966 byla založena přírůstková kniha, v níž jsou evidovány nové nálezy, ať už získané dary od soukromníků nebo vlastní výkopovou činností muzea. Nová sbírka je označena CV-N před inventárními čísly, jež navazují na řadu staré sbírky CV-S, i před přírůstkovými čísly.

2. Fond Kadaň. V souvislosti se slučováním muzeí v 70. letech bylo zrušeno Městské muzeum v Kadani a veškeré jeho sbírky byly převedeny do Okresního muzea v Chomutově. Fond tvoří opět 2 části: stará sbírka (označena K-S před inventárními čísly) obsahuje vesměs jednotliviny získané muzeem před r. 1945, nová sbírka je označena K-N před přírůstkovými čísly, je evidována v přírůstkové knize zavedené v r. 1967 a obsahuje jednak nové nálezy od r. 1945, jednak předměty získané muzeem před r. 1945, jež nebyly evidovány ve staré sbírce K-S.

3. Fond Most představuje nálezy získané výzkumnou činností Archeologického ústavu Praha, expoziturou Most (dnes Ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech Most) od jejího založení v r. 1953 především na území okresu Chomutov; zároveň byly do sbírky Okresního muzea v Chomutově převzaty nálezy z akce Průzkum Pětipeské pánve, která probíhala v 80. letech a zasáhla oblasti jižní části okresu Chomutov a přilehlé části okresu Louny. Tento obrovský soubor byl předán muzeu v letech 1994-96 spolu s evidencí v předávacích protokolech, nálezových zprávách a na kartách beden. Soubor je doplňován nálezy získanými průběžnou výzkumnou činností ÚAPP Most na území sběrné oblasti muzea.

Všechny tři fondy jsou vedeny důsledně odděleny, se svou vlastní evidencí, ukládány podle lokalit, materiálu nálezů a evidenčních čísel.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Sbírku tvoří z největší části střepy a fragmenty keramických nádob a rekonstruované keramické nádoby, keramické kachle a jejich zlomky, dále broušená a štípaná industrie (kamenné nástroje a zbraně), výrobky z kosti a parohu, kovové nástroje a zbraně, ozdoby z kamene, kosti, parohu, mědi, bronzu, železa, skla, doklady stavební a výrobní činnosti jako např. fragmenty cihel, omítky, struska, mazanice, soubory zvířecích kostí.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Hlavním úkolem je uvedení rozsáhlého fondu Most do souladu s předpisy pro správu muzejních sbírek (roztřídění nálezů materiálu, dohledání dokumentace, vyřešení nesrovnalostí, vytvoření lo-

Oblastní muzeum v Chomutově, příspěvková organizace

kačních soupisů, fotodokumentace; dále podle možností konzervace kovů, skla ad.) – tzn. zrevidovat veškerý materiál a provést inventarizaci.

2. Rozšířit sbírku o nové nálezy ze sběrné oblasti muzea získané výzkumy především ÚAPP SZ Čech v Mostě, případně jinými organizacemi (omezeno kapacitními možnostmi muzea, hledat další možnosti uložení nálezů? – např. na půdě muzea, kde je třeba zjistit statické podmínky).
3. Podobně jako fond Most zrevidovat a provést inventarizaci celého fondu Chomutov, ve spolupráci s kurátory archeologických sbírek v jiných muzeích se pokusit dohledat nálezy zatím vedené jako „ztracené“ (zejména nálezy fondu Most, které nebyly fyzicky předány muzeu v Chomutově, byť figurují v Předávacích protokolech či v různých publikacích, nálezových zprávách apod., dále nálezy ze starého fondu Chomutov, které jsou postrádány již od větší revize fondu v 70. letech minulého století a v průběhu posledních deseti let se část z nich podařilo dohledat např. v NM v Praze, v ÚKAR FF UK v Praze či v Západočeském muzeu v Plzni)
4. Rozšířit sbírku o nové nálezy ze sběrné oblasti muzea získané náhodnými nálezy, sběry či vlastními výzkumy.
5. Pořídit fotodokumentaci všech jednotlivin (tj. významných nálezů, celých nádob ap.)
6. Provést katalogizaci všech nálezů.
7. Všechny tyto úkoly jsou uvedeny s tím, že není možné je v průběhu let 2015-2020 dokončit.

Zejména práce s fondem Most je omezena umístěním řady nálezů na půdě, kde lze pracovat po omezenou část roku, úpravami a opravami v depozitářích (nutnost výměny elektroinstalace, oprava vnějších stěn budovy, oprava podlahy, což představuje nejen přerušování práce se sbírkou, ale zejména časově a fyzicky náročné vystěhování příslušné části depozitáře).

Práce proto koordinovat podle následujících kritérií:

- a. pracovat s tou částí sbírky, jejíž zpracování povede ke zhodnocení fondu (to je závislé na spolupráci s odborníky na danou tematiku či časové období),
- b. pracovat s takovou částí sbírky, která je ohrožena (zejména kovy, což je závislé na kapacitě laboratoří a finančních prostředcích)
- c. směřovat k tomu, aby do r. 2022 byla provedena inventarizace *převážné* části celého fondu, Vzhledem k ostatním povinnostem archeologa a skutečnosti, že přibývají nové nálezy, jimž je třeba věnovat pozornost a čas, není reálné zvládnout inventarizaci *celého* fondu do stanoveného data, jak koneckonců ukázalo prodloužení původně nereálných lhůt stanovených ministerstvem kultury.

2. Podsbírka Botanická (Herbáře)

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Herbář muzea je koncipován jako srovnávací a dokladový herbář květeny ČR se zaměřením na severozápadní Čechy (Oblastní muzeum v Chomutově je v současné době jediným pracovištěm v České republice, kde se systematicky shromažďuje botanický materiál z Krušných a Doupovských hor, Podkrušnohorské pánve a Středního Poohří). Bohatě je v herbáři též zastoupeno Slovensko, v menší míře pak i jiné části Evropy (především Německo, Rakousko, Itálie, Skandinávie a Balkánský poloostrov).

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Herbářové položky pocházejí od cca poloviny 19. století do současnosti.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Botanická sbírka dosahuje téměř 35.000 herbářových položek a je logicky rozčleněna na čtyři podskupiny: lišejníky (cca 150 položek), houby (cca 2.500 položek), mechorosty (cca 3.500 položek) a vyšší rostliny (cca 28.000 položek).

Herbář má přidělenou mezinárodně uznávanou zkratku CHOM. Herbářové sbírky je možné studovat

prezenčně i formou výpůjček.

Sbírka lišejníků - obsahuje položky především z různých komplexních přírodovědných průzkumů Krušných hor.

Ve sbírce hub jsou obsaženy především různé dřevokazné houby a dále doklady komplexních přírodovědných průzkumů z různých částí sz. Čech.

Sbírka mechorostů obsahuje vzácné staré exikátové sbírky: A. Kopsch - Bryoteca Saxonica, E. Bauer - Bryotheca Bohemica a E. Bauer - Musei europaei exiccati. Ve sbírce jsou dále velmi podrobně dokumentovány rašeliny sz. Čech a mechorosty Krušných hor.

Herbář vyšších rostlin má formát 30x47 cm a herbářové položky jsou zařazovány obvyklým způsobem do obálek podle druhů a ukládány v krabicích. Složky s jednotlivými druhy jsou řazeny podle systému použitého v druhém vydání Klíče k úplné květeně ČSR (Dostál, 1958).

Herbář se skládá za starého fondu (položky sbírané před rokem 1945 - cca 4.000 položek) - především sběry A. a F. Rotha, E. Dorra, P. D. Thiela, J. Kunze, O. Klementa, J. F. Knafa, P. J. Hampla a dalších. Samostatnou skupinu tvoří položky z vídeňského výměnného spolku. Po roce 1945 byl herbář rozšířen o sběry J. Lorbera, A. Pyška, J. Sládka, F. Červeného, K. Kubáta a dalších. Význačnou složku tvoří materiál získaný ze záchranných přírodovědných výzkumů - např. zátopového území Nechranice, Přísečnice, odkaliště Vysočany, Louchov, kamenolomu Blžeňský vrch aj.

Mimořádnou součástí sbírky jsou početné kolekce některých rodů (např. Rubus sp., Thymus sp., Mentha sp., Montia sp. aj.), které svým rozsahem odpovídají velkým centrálním herbářům.

d) charakter sbírky: studijní

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Botanická sbírka byla založena a i do budoucna se bude rozšiřovat tak, aby reprezentativně dokumentovala flóru severozápadních Čech a sloužila jako srovnávací a dokladový herbář květeny ČR.
2. Herbářová sbírka je soustavně doplňována vlastními sběry, dary a nákupem tak, aby mohla co nejlépe sloužit jak profesionálním badatelům, tak amatérům. Do roku 2020 se počítá jen s menšími úpravami v depozitáři (vystěhování jednoho stolu a rozšíření 2 regálů o jedno pole). Při zachování stávajících přírůstků je kapacita depozitáře do roku 2020 dostatečná.

3. Podsbírka Geologie

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Severozápadní Čechy (především okres Chomutov, Karlovy Vary, Teplice, Ústí nad Labem, Louny) a ostatní význačné geologické lokality Čech (např. Příbram, Stříbro, Turnov). Méně jsou zastoupeny vzorky z ciziny (Slovensko, Rakousko, Německo aj.).

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Založení geologické sbírky je úzce spjato se vznikem muzea. Jednotlivé vzorky minerálů, hornin a paleontologický materiál byly v 1. pol. 20. století shromažďovány převážně formou darů, z pozůstatosti a vlastní sbírkotvornou činností.

Sbírka byla intenzivněji rozšiřována v 70. letech 20. století, kdy byl v OM zaměstnán geolog. V současné době je sbírka doplňována především vlastní sbírkotvornou činností, nákupem a dary.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Sbírka obsahuje téměř 1000 vzorků a je rozčleněna do tří přirozených skupin: minerály, horniny a paleontologický materiál.

Sbírka minerálů dokumentuje geologickou pestrost sz. Čech. Značný podíl tvoří minerály, které byly hospodářsky využívány (magnetit, kasiterit, fluorit, baryt, uranit, hematit aj.). Bohatě jsou zde zastoupeny ukázky drahokamových odrůd křemene z Krušných hor, zpravidla řezané a vyleštěné, i různé

Oblastní muzeum v Chomutově, příspěvková organizace

typy krystalových forem kalcitu.

Sbírka hornin obsahuje ukázky hornin vyvřelých, přeměněných i usazených.

V paleontologické sbírce jsou zastoupeny především různé druhy amonitů, otisky třetihorních ryb, želv a otisky rostlin.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Doplnovat podsbírku o vzorky z Krušných hor (především chybějící minerály a horniny a leštěné vzorky drahokamových odrůd křemene z různých lokalit), Krušnohorského podhůří, Podkrušnohorské pánve a přilehlých částí Středního Poohří, Doupovské pahorkatiny a Doupovských vrchů.
2. Ke zkapacitnění depozitáře je možné využít malý prostor pod schody (zejména vzorky minerálů a hornin, které nepodléhají vlhkosti). Dosud zde byly uloženy materiály z pozůstalosti pana Lorbera, které jsou v současnosti již z větší části zpracovány.
3. V následujícím období je třeba definitivně zlikvidovat neurčitelné a nesbírkové vzorky, které nejdou využít ani pro výstavní účely. Do uvolněného prostoru rozprostřít stávající sbírku tak, aby se snížila váha současných dřevěných beden a nebylo nutné umísťovat je až ke stropu. Jednotlivé vzorky je třeba přebalit do nových sáčků, krabiček a balicích papírů.

4. Podsbírka Rašelina

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Základ sbírky tvoří vzorky rašeliny z celé Evropy (nejvíce vzorků je z rašelinišť Krušných hor), Sibíře a USA.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka charakterizuje jednotlivá rašeliniště (především Krušných hor) a dokumentuje těžbu rašeliny od konce 19. do poloviny 20. století.

Vznik sbírkového fondu a jeho rozšiřování je úzce spjat s těžbou rašeliny a se založením výzkumné rašelinové stanice v Hoře Sv. Šebestiána. Sbírka byla při založení koncipována jako specializovaná botanická a etnografická, s celosvětovým zaměřením. Představuje fondy bývalého světově známého muzea rašeliny v Hoře Sv. Šebestiána, které bylo po r. 1945 uzavřeno a sbírka přemístěna do Okresního muzea v Chomutově, aniž by byla od té doby vystavena jako celek. Naopak, část předmětů etnografického charakteru byla předána Náprstkovu muzeu.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Sbírkový fond obsahuje téměř 800 předmětů. Jeho základ tvoří vzorky rašeliny, pořizované jako srovnávací. Mnoho exponátů představuje tehdejší možnosti využití rašeliny (často se jednalo pouze o pokusy, které nenašly větší ohlas) - stelivo, balicí papír, ozdobné předměty, rámy k obrazům, pudry, filtry, dehet, vlny, příze, lepenky, knoflíky, rohože, vložky do bot, roury aj. Zvláštní skupinu tvoří předměty nalezené při těžbě rašeliny - zvířecí kosti, zbytky dřev. K nejatraktivnějším sbírkovým předmětům patří modely sušiček rašelinných borek a strážních věží.

d) charakter sbírky: studijní a prezentační (1/3 předmětů)

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. V podstatě uzavřený celek sbírkového fondu příležitostně doplňovat o předměty nalezené při těžbě rašeliny, o výrobky z rašeliny a předměty související s historickou těžbou rašeliny, zejména z oblasti Krušných hor.

5. Podsbírka Lapidárium

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Kamenné artefakty převážně z Chomutovska, ev. Kadaňska.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka vznikala od založení muzejního spolku a lapidárium bylo zpřístupněno v r. 1923. Původně zde byly zařazeny články z portálu chomutovské radnice a náhrobníky z kostela sv. Kateřiny. Později se sbírka doplňovala o artefakty z některých zaniklých kostelů a obcí. Do sbírky se nejvíce zapisovalo v roce 1951, po generální inventuře v roce 1979, 1984, 1985 a 1996. Nejstarším exponátem jsou boží muka ze Všestud, nesoucí výrazné prvky rané gotiky. Většinou se ale jedná o práce renesanční a barokní z 16.-19. století.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Ve sbírce jsou převážně díla z pískovce či opuky, zařazen je sem i zvon, železná vrata a mříž. Nejpočetněji jsou zde zastoupeny náhrobní kameny, hraniční kameny, náhrobky s kříži, erbovní znaky (mezi nimi 2 znaky Chomutova), ale i volné sochy (Immaculaty, Piety). Zajímavá je vítací socha z Ahníkova či alegorické postavy pána a sedláka ze zámku v Prunéřově. Ve sbírce se nachází i dvě busty římských císařů z duchcovské sbírky M. Brauna. Dvě renesanční opukové plastiky sv. Václava a sv. Floriána z radničního portálu byly vystaveny i na výstavě gotiky sz. Čech v roce 1928.

Velká většina kamenných artefaktů pochází z černovické kamenické huti. Převážná většina předmětů prošla od r. 2001 restaurováním či základním ošetřením.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Dokončit evidenci I. a II. stupně předmětů, získaných v rámci archeologického výzkumu na Žižkově náměstí v roce 2009, uložených ve sklepech pod radnicí.
2. Vyřešit zapojení prostor depozitáře podsbírky do připravované historické expozice ve sklepních prostorech pod radnicí.

6. Podsbírka Výtvarné umění

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Obrazy: sbírka pochází převážně ze současného okresu Chomutov.

Plastiky: naprostá většina předmětů pochází z území severozápadních Čech, zejména z okresu Chomutov.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Obrazy: nejstarší exponát sbírky lze datovat do období kolem r. 1500. Jedná se o oboustranně malovaná křídla oltáře s mariánskými výjevy. 1. pol. 16. stol. je ve sbírce zastoupena dalšími deskovými oltářními obrazy (Monogramista I. W. z roku 1526, oltář z dílny Hanse Hesse). Období 16. a 17. stol. je zastoupeno množstvím náboženských maleb a portrétů (portréty Jiřího Popela a Margarety z Lobkovic, Izabely a Jana Adama Hrzána z Harasova, portréty Marie Terezie a Josefa II. od F. K. Fahrenschona). Období 19. a 20. stol. je ve sbírce obsaženo největším počtem obrazů a grafik. V současné době je akviziční činnost zaměřena především na zachycení změn, k nimž došlo v 19. a 20. stol. v chomutovském regionu a na mapování prací chomutovských výtvarníků.

Základem sbírky byla kolekce obrazů, sebraných členy muzejní společnosti, založené v roce 1911. Po otevření muzea v roce 1923 přešla kolekce do jeho sbírek. Sbírka byla rozšiřována především nákupy, dary a po roce 1945 i převody ze zrušených muzeí v regionu. V 90. letech 20. stol. byl do sbírky převeden z NG v Praze větší soubor grafických listů.

Plastiky: významnou součástí sbírky je soubor pozdně gotických soch z 15. a poč. 16. stol. Jádrem tohoto souboru vzniklo již před válkou, kdy byla v Chomutově v r. 1928 uspořádána výstava gotických soch a deskových obrazů z let 1330 - 1530. Předválečné nákupy a dary se po válce doplnily o sochy převedené ze zrušených městských muzeí v Jirkově, Vejprtech, Přísečnici, Kadani a z Červené-

ho Hrádku. Těmito převody se do sbírek dostaly nejen další pozdně gotické sochy, ale také další sochy barokní, které tvoří další významný soubor. Dále byla sbírka doplňována v průběhu 60. a 70. let svozy z kostelů zaniklých obcí. Posledními přírůstky byly sochy ze souboru ze zaniklých kostelů v r. 2006. Mimo pozdně gotických barokních soch jsou ve sbírce zastoupeny práce z 19. století, zejména drobné lidové práce. 20. stol. je zastoupeno jen několika bronzovými plastikami z 20. a 30. let a několika dalšími jednotlivými kusy. Dnes je akviziční činnost v podstatě ukončena.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Obrazy: sbírka obsahuje práce na dřevě, plátně, papíru, pergamenu, skla a plechu. Jsou provedeny různými technikami od olejomalby, tempery, akvarelu, až po kresby různými technikami a různé grafické techniky.

Plastiky: kromě soch jsou ve sbírce i oltářní nástavce, sokly, jednotlivé atributy (korunky, štíty ap.)

Většina soch je zhotovena ze dřeva, ale jsou zde díla z pískovce, bronzu, litiny, sádry, porcelánu.

d) charakter sbírky: prezentační a studijní

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Sbírka obrazů je zaměřena především na díla s regionální tematikou z oblasti bývalého chomutovského okresu. Sledována a dokumentována je také práce bývalých i současných regionálních výtvarníků. Vzhledem k nedostatečné dokumentaci prohlubovat identifikaci předmětů z hlediska lokalizačního, autorského i obsahového.
2. Sbírka plastik je vybudována především jako sbírka sakrálních soch získaných dary nebo svozy ze zničených, popř. ohrožených regionálních movitých památek. S rozsáhlejšími přírůstky se nepočítá vzhledem k obtížnosti získat tyto předměty, ani s produkcí soudobých regionálních umělců. Pro omezené finanční prostředky a prostorové důvody se nepočítá s nákupy děl soudobých regionálních umělců, pouze s dokumentací jejich tvorby.
3. Průběžně doplňovat sbírku grafik o dosud chybějící historické grafické listy Chomutova a okolí.
4. Prověřovat dokumentaci pořízení všech uložených věcí a sbírkových předmětů z hlediska právní kvalifikace nabytí a řádné evidence.

7. Podsbírka Miniatury

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Čechy, Rakousko, Francie, Německo.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Časové určení - převážně 18. a 19. století. Převážná většina pochází ze sbírky bohatého chomutovského židovského advokáta a radního JUDr. Richarda Goldmanna. Ten miniatury a další umělecké předměty získával na aukcích, zejména ve Vídni. Po jeho smrti se za války miniatury dostaly do tehdejšího městského muzea. V roce 1940 byly prof. Opitzem vystaveny vč. zapůjčených a poté byly uschovány v sefku banky, kde byly objeveny až v roce 1953. V jednáních s Národní kulturní komisí se prokázalo, že sbírka patří Okresnímu muzeu.

Jedná se o jednu z největších a nejkvalitnějších sbírek miniatur v Čechách, proto bylo přes 30 kusů zapůjčeno v roce 1985 na výstavu ve Středočeské galerii v Praze. Celou sbírku zhodnotila v roce 1984-85 dr. Bukolská z Národní galerie. V r. 1991 bylo při vloupání do muzea odcizeno 49 miniatur, které ale ze sbírky nebyly odepsány. V r. 2006 byla sbírka rekatologizována za odborného dohledu dr. Sršně (NM), dr. Assmanna (MHMP) a ak. mal. Trmalové, která větší část souboru restaurovala s využitím grantu Ministerstva kultury.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Portrétní miniatury jsou od známých i anonymních miniaturistů. Je zde například portrét sestry Napoleona Marie Pauliny Borghese od J. B. Isabeye z roku 1810, portrét neznámého šlechtice od dvorního

malíře francouzského dvora P. A. Halla z r. 1770. Rakouské školy zastoupují jména jako C. Agricola, A. Anreiter, M. M. Daffinger, E. Peter, C. Saar a F. Waldmüller. Z českých miniaturistů jsou to například J. Beckel, T. Mayer, R. Schwager a J. Zumsande. Mezi portréty jsou zajímavé miniatury členů habsburského rodu.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Sledovat aukce s uměním z pohledu možného výskytu odcizených předmětů.

8. Podsbírka Porcelán

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Významné evropské i české porcelánky: Vídeň, Míšeň, Ludwigsburg, Volkstadt, Sitzendorf, Wedgwood; Klášterec n. O., Březová, Dubí, Locket, H. Slavkov, Chodov, Dalovice, Stará Role, Praha

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Datace – 16.-20. stol. Fond vznikl od počátku existence muzea a to především dary, později poválečnými konfiskacemi. Další předměty přešly do sbírky při slučování městských muzeí v 60. letech (kadaňský fond je oddělen). V 70. letech byly darovány porcelánové předměty z klášterecké porcelánky, v r. 1989 převodem z okresního úřadu, v r. 1992 převodem z celnice na H. Sv. Šebestiána. V r. 2000 byla zakoupena sada lidové keramiky.

Nejvzácnější kusy jsou z porcelánky ve Vídni (1800-1864), Míšně (1770-pol. 20. stol), Klášterce n. O. (1794-70. léta 20. stol). Zajímavá je i sbírka fayanse (1710-konec 18. stol).

c) jaké druhy předmětu a materiálu jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Jídelní soupravy, čajové a kávové servisy, konvičky, cukřenky, vázy, kalamáře, volné talíře, ozdobné talíře, fayansové předměty (lavabo z r. 1777), porcelán figurální, kachle z kamen i ozdobné. Porcelán, keramika, biskvit, kamenina.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Vzhledem k existenci expozice porcelánu na zámku Klášterec.n. O. se nejeví další rozšiřování sbírky o dostupnou současnou českou produkci jako účelné. Sbírka může být doplňována dary nebo příležitostnými nákupy ve spolupráci s místními starožitníky, zejména figurálními kusy a předměty se vztahem k osobnostem nebo institucím regionu.

9. Podsbírka Sklo

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka zahrnuje skleněné předměty zejména severočeské proveniencce.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka je tvořena předměty z 18.-20. století. Vznikala od založení muzea, zejména dary, poválečnými konfiskacemi, slučováním sbírek zrušených městských muzeí (zejména kadaňského, jehož fondy jsou odlišeny K) a nákupy. Velkým přínosem bylo předání skla z celnice v roce 1992.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Ve sbírce jsou zastoupeny nápojové soupravy, lázeňské a upomínkové pohárky, prisky, vázy a poháry, hrnečky, talířky, repliky historického skla a figurky.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Sbírka může být doplňována dary nebo příležitostnými nákupy ve spolupráci s místními starožitníky, zejména předměty se vztahem k osobnostem nebo institucím regionu.

10. Podsbírka Staré tisky

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka obsahuje staré tisky zejména z Čech a Německa. Ojedinele jsou zastoupeny i díla z Itálie a Ruska.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Nejstarší knihy jsou ze 17. století. Jádrem sbírky jsou torza chomutovské gymnaziální knihovny a bývalé knihovny alžbětinského kláštera v Kadani. Většina ostatních byla získána darem, několik jich muzeum zakoupilo. Hodnotnější knihy pocházejí z gymnaziální knihovny. Jde především o díla řeckých, římských a středověkých klasiků. Dále zde můžeme nalézt knihy didaktického zaměření - slovníky, encyklopedie, učebnice a pojednání z celé řady vědních oborů. Knihy z alžbětinského kláštera jsou většinou náboženského charakteru, ale i zde lze najít několik svazků se světskou tematikou - jazykové učebnice, spisy o geografii a historii, divadelní hry a také kuchařské knihy. Nejcennější knihou ve sbírce je Pharmacoepia Augustiana reformatata od Joannise Zwelferiho z roku 1667, ale za připomínku stojí i řada dalších. Mezi nimi zejména Chronologické dějiny Čech, dílo chomutovského rodáka Františka Pubičky, městské právo Království českého z roku 1700 a třídílná Příručka mechaniky (Handbuch der Mechanik) od Františka Josefa Gerstnera. Ke knihám, nejvyužívanějším pro historické bádání, patří Schallerova a Sommerova topografie. V současné době je akvizice téměř ukončena.

c) jaké druhy předmětu a materiálu jsou v sbírce zejména zastoupeny:

knihy a rukopisy

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Nalézt vhodný prostor (nové skříně, nová lokace) za účelem vyřešení nestabilních klimatických podmínek ve věži, nedostatku stávajícího prostoru, nevhodnosti uložení (viz vodovodní potrubí v horním nástavci skříně – možnost kolize a vzniku nevratných škod) a omezenosti přístupu.
2. Zpracovat analýzu sbírky z hlediska struktury statistické, časové, jazykové, tematické, určení provenience a původního umístění a potřeby restaurování.
3. Pořídit dokumentační fotografie starých tisků pro jejich převedení do evidence Bach.

11. Podsbírka Místní tisky

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka pochází většinou z území chomutovského regionu, zčásti z jiných regionů - Mostecko, Lounsko, Chebsko, Tachovsko a Karlovarsko.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Nejstarší knihy jsou z 19. století. Základ sbírky vznikl již před válkou, kdy nákupy a dary byly získávány knihy, mapy a jiné tisky. V 60. letech 20. století byly tyto akvizice zpracovávány a rozčleněny do fondů. Zčásti vznikla veřejná muzejní knihovna a z knih, které se týkaly chomutovského regionu nebo zde byly vydány, vznikl fond místních tisků. Mezi jinými lze zvláště vyzdvihnout Heimatskunde des politischen Bezirkes Komotau z r. 1898, sešitová vydání Heimatskunde des Bezirkes Komotau z let 1927 - 1941, ediční počín muzejního spolku, či Geschichte der Stadt Weipert J. Wilda. Sbírka je neustále doplňována nejen nově vydávanými materiály, mimo jiné i publikacemi vydávanými Oblastním muzeem v Chomutově, ale i staršími publikacemi.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

knihy, mapy, adresáře, telefonní seznamy, kalendáře, výroční zprávy, katalogy

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Sledovat knižní produkci a doplňovat podsbírku literaturou, vydanou v chomutovském regionu nebo se k němu vztahující, od r. 1880 do současnosti. Doplňovat o publikace vydávané Oblastním muzeem v Chomutově, nákupy, dary a výměnou za publikace muzejní.
2. Pořizovat tisky z německé krajské produkce z oblasti regionalistické a krásné literatury.

12. Podsbírka Místní tisky a časopisy

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Noviny a časopisy ve sbírce jsou vydávané v chomutovském regionu.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírku tvoří noviny a časopisy vydávané různými regionálními organizacemi a podniky. Základem sbírky jsou noviny (Nástup, Kadaňské noviny, Deník Chomutovska, Jirkovské noviny, CV týden) doplněné o časopisy, zpravodaje, bulletiny regionálních organizací (Ocelář, Kultura a život Chomutova, Památky - příroda - život, Zetkalák, Heimat-Chronik, Bulletin OO ČSÚ Chomutov) a další. Sbírkou Místní tisky časopisy dokumentuje období od roku 1948 do současnosti.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

noviny a časopisy

d) charakter sbírky: studijní

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Podsbírku Místní tisky časopisy rozšiřovat o noviny a časopisy, které již dříve vycházely na území chomutovského regionu, nebo byly vydávány různými regionálními organizacemi a podniky. Dále sbírku doplňovat o nově vycházející periodika v chomutovském regionu. Podsbírka není časově ohraničena.

13. Podsbírka Písemnosti a tisky

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka mapuje převážně Chomutovsko a práci muzeí a kulturních zařízení severních Čech. Obsahuje téměř 3000 položek. Jsou to plakáty, pozvánky na různé kulturní, společenské či politické akce, kulturní kalendáře měst aj. Důležitou částí jsou doklady o muzejních akcích.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka zahrnuje časové období konce 19. stol. po 20. století. Nejčastěji se ve sbírce nacházejí exponáty datované v rozmezí 1930-2000.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Druhy - pozvánky, noviny, letáky, propagační materiál, plakáty

Materiál - papír

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Podsbírku Písemnosti a tisky doplňovat drobnými tisky (plakáty, pozvánky, letáky), které jsou dokladem kulturní činnosti na Chomutovsku, vč. plakátů muzejních výstav. Zvláštní pozornost věnovat získávání plakátů kulturních organizací a spolků na Chomutovsku z předválečného období.

14. Podsbírka Textil

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Předměty pocházejí většinou z území chomutovského regionu. Oblast Kadaňska, Jirkovska, Vejprtska, Přísečnicka, Kovářské, Výsluní, z pohraniční krušnohorské oblasti i z jiných částí Čech.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Nejstarší předměty jsou z pol. 18. století - církevní ornáty, kasule, štóly.

Ve sbírce dominují krušnohorské zlacené čepce. Zachovaný chomutovský kabátec je jedním ze dvou dochovaných exponátů tohoto typu a patří mezi rarity muzea. Součástí sbírky jsou i městské a spolkové prapory, jubilejní šerpy spolků cechovních, sportovních apod.

V naší sbírce se nachází vzácná ukázka pláštíku na tóru z 19. stol. z chomutovské synagogy.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Sbírka je zastoupena předměty z přelomu století. Uniformy, košile, čepice, přehozy, gobelíny, ubrusy lidových tradic, malby na textilie, paličkované betlémy, kroje, kožíšek štucle, slavnostní hornické uniformy, prapor z r. 1845.

Materiál: hedvábný rips, brokát, hedvábí, vlna, bavlna, zlaté dracounové nitě, samet, kůže, len, pytlovina, kožešina.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Charakter sbírky z pohledu historické dokumentace a z hlediska povahy materiálů zastoupených ve sbírkovém fondu obohacovat o hmotné doklady z první poloviny 20. století.
2. Zaměřit se na region z hlediska etnografického. V oblasti odívání zejména na tzv. civilní oblečení - domácí, pracovní, společenské. Ve vybavení domácností na segment domácího bytového textilu.

15. Podsbírka Posamenty

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka mapuje výrobu krajek, posamentů, prýmků v domácích dílnách a továrnách v celém Krušnohoří, soudobá tvorba je zastoupena i mimo Krušnohoří. Vznikla z darů, koupí, sběrem a převodem.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka posamenty obsahuje předměty od 18.-19. století po současnost. V 70. letech 20. století vznikla jako samostatný fond. Krušnohorská krajka je zastoupená v evropském projektu BLEN. Svým zpracováním je unikátní. Kromě předmětů jsou zmapovány domácí dílny a dílny s přidruženou výrobou, spjatou s výrobou paličkovaných, vyšívaných, šitých krajek, šňůrkových a koráلكových ozdob, které zanikly v 50. letech 20. století. Podsbírka vznikala z darů, koupí, sběrem a převodem z jiných muzeí.

V současné době se nové předměty získávají převážně z darů, které mapují předválečné období výroby krajek v Krušnohoří, dále pak krajky a vyšivky první poloviny 20. století. Podařilo se nám také doplnit podsbírku předměty ze 70. let 20. století.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Krajky, posamenty, knoflíky, prýmky - textilní příze (vlna, hedvábí, bavlna, len).

Koráلكové ozdoby - koráلكy sklo, dřevo, papír.

Vzorníky - sešity, knihy.

Fragmenty i finální výrobky.

Příruční knihovnička z dobových časopisů a katalogů.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. S ohledem na možnosti doplnění podsbírkou se zaměřit hlavně na získání předmětů z 1. pol. 20. století, převážně z oblasti Krušných hor. V podsбірce je ve velké míře zastoupeno prádlo, většinou z 20.-50. let 20. století. Tyto předměty se v současné době dají doplňovat. Soudobou krajkářskou produkci doplňovat pouze regionální tvorbou.

16. Podsбірka Cín

Charakteristika sbírky

- a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:
Převážnou část sbírky tvoří předměty ze SZ Čech a z pohraniční krušnohorské oblasti. Obsahuje však i předměty z jiných částí Čech.
  - b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:
Nejstarší cínové předměty jsou z roku 1703, ostatní se datují do 19. a 20. stol. Do sbírky byly zařazeny i předměty ze sbírek zrušených muzeí v Jirkově, Kadani, Vejprtech a Červeném Hrádku. Součástí sbírky jsou též cínové předměty od chomutovských cínařů Augusta Schönhofera a Johanna Georga Ulricha.
  - c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:
Talíře, konvice, monstrance, církevní nádoby, kadidelnice, kroupky, kříže, přísežná ruka, kahany, lustr, socha ženy, pánve, odměrky, míry, cukřenky, slánky, podnosy, tácky, dózy, holby, korbele, poháry, lžice, naběračky, víčka, misky, mísy, svícny, plakety, pouzdra, betlém, suvenýry.
- Materiál - cín, sklo, slitina kovů.
- d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Z hlediska tvorby jde o uzavřenou sbírku, kterou lze doplňovat pouze výjimečně. Některé cínové předměty jsou napadeny cínovým morem a trvale musí být prováděny restaurátorské zákroky.

17. Podsбірka Lékárna

Charakteristika sbírky

- a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:
Předměty ve sbírce pocházejí z místního regionu, z pohraniční krušnohorské oblasti.
  - b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:
Nejstarší předměty z 18. stol. byly do muzea převedeny z alžbětinského kláštera v Kadani (lékárenský nábytek a lékárenské vybavení). V roce 1992 byla sbírka doplněna lékárenskými předměty lékáren v Jirkově, Kadani a Vejprtech – období 18.-20. století.
  - c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:
Barokní lékárenský nábytek, různé lékárenské váhy, různé lékárenské lahvičky a krabičky, cínové a dřevěné dózy, sklenice s širokým a úzkým hrdlem, stojatky velké a malé, baňky, odměrky, nálevky, špachtle, stojatky porcelánové, misky třecí, sady závaží, nástroje lékařské, krabičky dýchové, trychtýře, sada lékárenských razidel, strojky na uzavírání škrobových oplátek, dělič prášků, kazety na výrobu čípků, keramické a skleněné křivule, kovový lis na ovoce, keramické nádoby na vodu, hmoždíře.
- Materiál: dřevo, sklo, slitiny kovů, cín, porcelán, dýhy, keramika.
- d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Sbírkou představuje komplexní a uzavřený historický soubor, jenž lze z hlediska regionálního i nadále doplňovat jen příležitostně o drobné lékárenské zařízení a vybavu.

18. Podsbírka Nábytek

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Převážnou část sbírky tvoří předměty ze sz. Čech a z pohraniční krušnohorské oblasti. Obsahuje však i předměty z jiných částí Čech.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírku tvoří předměty gotické, renesanční, barokní, empírové, secesní až po současnost. Sbírka vznikala dary a nákupy, za války konfiskací židovského majetku, po válce konfiskací německého majetku a mobiliáře zámku Červený Hrádek. Do sbírky byly zařazeny i předměty ze sbírek zrušených muzeí v Jirkově, Kadani, Vejprtech. V posledním období získávány předměty dary a nákupy.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou ve sbírce zejména zastoupeny:

Uceleným souborem jsou cechovní truhličky. Dále obsahuje velké truhlice, kovové truhly, komody, podstavce, skříně, selské malované skříně, skřínky, sekretáře, skleníky, stoly, stolky, židle, pohovky, lavice, taburety, křesla, kolébky, kredence, zrcadla, noční stolky, postele, poličky, kuřácký stůl, schránku na šicí stroj, křbové ostění, věšák, kazatelnu, klavír, harmonium, flašinet.

Materiál: různé druhy dřev, různé dýhy, sklo, slitiny kovů, textilie, perleť, kůže, železo, umělý mramor.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Doplnovat sbírku dary, nebo nákupy, v koordinaci se sbírkou etnografickou.

19. Podsbírka Terče

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Terče pocházejí z pohraniční krušnohorské oblasti.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Malované terče jsou z období 18. a 19. století. Tématicky rozdělené na slavnostní a žertovné. Byly získány ze zrušených muzeí v Jirkově a Kadani

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Jsou to olejomalby na dřevě, které byly malovány u příležitosti tehdejších střeleckých slavností. Tématem je nejen starý Chomutov, ale i žertovné či slavnostní obrázky. Název terčů: Římská hostina, Oddíl unifomovaných vojáků, Stavba domu, Slavnostní odhalení památníku, Náměstí v Chomutově, Stan s vojáky, Svatební jízda rytíře Curtse, Panna Orleánská, Vilém Tell, Slavnostní pochod na střelnici, Slavnost pěveckého spolku, Diana trestající Aktaiona, Památník na Kreuzbergu, První česká parolod' Bohemia, Bubeník, Rozloučení, Mlýn na mladost, Žena se slonem, Belisar, Důstojníci, Transport do bezpečí, Požár hotelu Zelený strom, Nemanželské dítě, Kartičky se šťastnou střelbou, Bůh hromu a blesku, Bohyně úrody, Požár Šluknova, Alpští myslivci, Andreas Hofer v bitvě, Na hoře Isel, Mauzoleum v Halikarnassu, Čarostřelec odlévá koule, Chrám Artemidin.

Materiál: různé druhy dřeva.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Jedná se o ucelený soubor, který je z hlediska dalších akvizic uzavřen. Nadále lze pracovat na umělecko-historickém zhodnocení sbírky a využívat jí k výstavní činnosti.

20. Podsbírka Hodiny

Charakteristika sbírky

Oblastní muzeum v Chomutově, příspěvková organizace

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Převážnou část sbírky tvoří hodiny ze sz. Čech a z pohraniční krušnohorské oblasti. Obsahuje však i hodiny z jiných částí Čech.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Nejstarší hodiny jsou z 18. století, ostatní z 19. a 20. století. Do sbírky byly i zařazeny hodiny se sbírek zrušených muzeí v Jirkově, Kadani a Červeném Hrádku. Součástí sbírky jsou též hodiny, které vyráběla chomutovská továrna Kienzle (v roce 1947 byla přestěhována do Šternberka na Moravě).

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Ve sbírce jsou zastoupeny hodiny orloj z roku 1799, hodiny cestovní sluneční, hodiny obrazové, rámové, sloupkové, skříňkové, ze zlaceného bronzu, závěsné kovové a dřevěné, kovové mosazné, pokojové, hrací, kukačkové, budíky, velké pendlovky, kuchyňské různé provenience a z místní továrny Kienzle.

Materiál - různé druhy dřev a dých, sklo, slitiny kovů, perleť, smalt, alabastr, porcelán.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Sbírka bude i nadále doplňována sběrem, formou darů a nákupem především o produkci firmy Kienzle nebo její modely vyráběné pod značkou Chronotechna Šternberk.

21. Podsbírka Etnografie

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka fondu Různé je zastoupena předměty, které byly soustředovány do tohoto fondu od r. 1964 akvizicemi z průzkumu pohraničních obcí a vesnic Krušnohoří o doklady k zemědělské výrobě, uhelné pánvi, drobných předmětů lidového umění, podomácku zhotovených dřevěných výrobků z Krušných hor a jiných oblastí Čech.

Mnohé byly získány ze zařízení bytů ze zaniklých obcí. Postupně doplňovány v rámci akviziční činnosti muzea formou darů a nákupem. V roce 1984 byla sbírka rozdělena na předměty fondu Různé a Etnografie, kde proběhlo a doposud pokračuje specifické třídění.

Různé: Předměty ve sbírce pocházejí převážně z pohraniční krušnohorské oblasti. Z míst regionů: Chomutovska, Kadaňska, Jirkova, Vejprt, Přísečnice, zčásti Červeného Hrádku. Z oblastí z jiných částí Čech. Zejména mapuje řadu míst mnoha zaniklých obcí sz. Krušnohoří.

Etnografie: Předměty ve sbírce většinou pocházejí míst regionů: Chomutovska, Jirkovska, Kadaňska, Vejprt, Přísečnice, zčásti z Červeného Hrádku. Z oblasti zaniklých obcí, z pohraniční krušnohorské oblasti, ale i z oblastí z jiných částí Čech. Fond byl obohacen akviziční činností muzea formou darů nebo nákupem.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Různé: nejstarší předměty jsou z pol. 18. století. Většina předmětů zahrnuje období od pol. 19. století s přesahy do 20. století. Etnografie: sbírka zabírá časovou rovinu zhruba od pol. 18. stol. do konce 19. stol. s přesahy do století dvacátého (mnohé tradiční typy se udržely velice dlouho a v terénu byly sebrány teprve nedávno, např. nádobí a náčiní k vaření, stolování, ukládání a ke zpracování potravin).

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Různé: předměty z pol. 18. stol. zastupují exponáty cechovních znamení (pekařů, mlynářů, ševců, ferule sladovnického cechu, štočky na potisky (celodřevěné, kombinované s hřebíčky a pločkami. Šicí stroje, hudební nástroje, předměty sportovní, vývěsné štíty řemesel, výrobky k ukládání nápojů a jiných potravin, kahany, insignie a hornické verky.

Materiál: dřevo, různé slitiny kovů, pryže, kůže, papír, perleť.

Oblastní muzeum v Chomutově, příspěvková organizace

Etnografie: ošatky, košíky, síta, betlémy, kleště, pily, hoblíky, sekyrky, ševcovské náčiní, bednářské, tesařské, kuchyňské nádobí a náčiní, kamenina, glazované hrníčky.

Materiál: různé slitiny kovů, litina, pozink, železo, hliník, smaltovaný plech, dřevo, sláma, proutí, dřevěné dužinky, pryže, kůže.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Pokračovat v zaměření práce se sbírkou ve třech okruzích:

- řemesla charakteristická pro region: krejčí, sládcí, řezníci, včelaři, zámečníci, kováři, ševci a předměty dokumentující život na statku. Z časového hlediska soustředění na hmotné doklady minulosti z 19. a 20. století. Vše z oblasti dnešního Chomutovska, Kadaňska a Vejprtska.
- předměty dokumentující každodenní život člověka: zařízení domácnosti, především kuchyně, prádelna, vybavení ostatních částí domu (dekorace, svítidla...) a dále na svět dětí
- předměty zvykoslovného charakteru: hlavní svátky – vánoce, velikonoce, betlémy (viz betlémská tradice)

22. Podsbírka Militária

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Převážnou část sbírky tvoří předměty ze SZ a z pohraniční krušnohorské oblasti. Obsahuje však i předměty z jiných částí Čech a Evropy.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Nejstarší předměty jsou z 16. stol, většina dalších z 18. až 20. stol. Do sbírky byly zařazeny i předměty ze sbírek zrušených muzeí v Jirkově, Kadani, Vejprtech a Červeném Hrádku. Součástí sbírky je kolekce pušek od puškařů z Chomutova, Jirkova, Kadaně a Vejprtu.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Sbírka je rozdělena tematicky na několik hlavních celků: zbraně sportovní mechanické, sportovní palné, lovecké, úderné palné, vojenské, chladné zbraně s násadou, chladné zbraně sečné a bodné, lafetové, orientální, výstroj ochranná a uniformy, odznaky a medaile.

Materiál - železo, slitiny kovů, textilie, dřevo, perleť, kůže, sklo.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Podsbírka Militaria by měla v budoucnosti projít částečným zpřesněním a přeurčením velké části sbírkových předmětů, včetně dokončení digitalizace starších karet do databáze Bach.
2. Podsbírka Militária je z poloviny zaměřena na unifikované chladné a palné zbraně 19. a 20. století s drobným přesahem do 18. století. Starší militaria jsou součástí převzaté sbírky z Červeného hrádku a od ostatní části sbírky se výrazně liší. Druhou mnohem ucelenější a sbírkotvorně zajímavější část tvoří regionální civilní produkce.
3. Další akviziční činnost by měla být zaměřena na doplňování stávajícího fondu o památky pocházející z našeho regionu, zvláště prací puškařských rodů z Vejprtu, Vernéřova, Chomutova a Kadaně, včetně žakovských prací puškařských forem, vzorníků a nástrojů.

23. Podsbírka Numismatika

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Galie, Itálie, Čechy, Rakousko-Uhersko, Německo, Čechy, Československo, Rusko, SSSR, evropské státy.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Numismatická sbírka obsahuje mince od 4. do 20. století. Bankovky z 20. století. Sbírkou vznikla zejména na základě archeologických výzkumů v Soběsukách, Kralupech, Kadani, Hasištejně, Perštejně a Račeticích. V posledních 10 letech byly do sbírky zakoupeny bankovky.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

mince a bankovky

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Převzít do podsbírkou sbírkové předměty z podsbírek Nové dějiny, Etnografie a Militaria.
2. Ve spolupráci s numismatickým oddělením Národního muzea (Mgr. Kamil Smíšek, PhDr. Jiří Militký Ph.D.) zajistit konzervaci a rekatalogizaci fondu včetně nové fotodokumentace. Posoudit účelnost vyřazení výrazných duplicit.
3. Akviziční činnost zaměřit na regionální numismatiku, včetně nové produkce a nové terénní nálezy.

24. Podsbírka Faleristika

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Čechy, Německo, Rakousko-Uhersko, Česká republika, Československo, SSSR, Evropa.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka Faleristika obsahuje předměty především z období 19. a 20. století. Sbírkou vznikla zejména na základě darů soukromých osob a koupí od soukromých sběratelů. Nacházejí se v ní různé vojenské a civilní odznaky, řády a vyznamenání.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou ve sbírce zejména zastoupeny:

Ve sbírce jsou zastoupeny předměty zhotovené především z různých druhů kovů.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou 2016 - 2022

1. Převzít do podsbírkou odznaků a medaile z podsbírek Nové dějiny, Numismatika a Militaria a stávající fond zpracovat.
2. Akviziční činnost zaměřit na regionální produkci.

25. Podsbírka Pohlednice

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka zahrnuje pohlednice z bývalých okresů Chomutov, Kadaň (do r.1960) a nynějšího okresu Chomutov. Lokality: Ahníkov, Blatno, Boleboř, Boží Dar, Brány, Březanec, Březno u Chomutova, Bystřice u Kadaně, Čachovice, Čermníky, České Hamry, Černovice, Černý Potok, Červený Hrádek, Dolina, Doupov, Drmaly, Droužkovice, Dřínov, Ervěnice, Gabrielina Huť, Hasištejn, Holešice, Hora Sv. Kateřiny, Hora Sv. Šebestiána, Chomutov, Jezeří, Jindřišská, Jirkov, Kadaň, Kalek, Klášterec n. Ohří, Klínovec, Kovářská, Kralupy u Chomutova, Krásná Lípa, Kundratice, Kryštofovy Hamry, Květnov, Lesná, Lestkov, Loučná, Mašťov, Měděnec, Mikulovice, Milžany, Miřetice nad Ohří, Místo, Nové Sedlo, Nový Dům, Okounov, Orasín, Perštejn, Podhůří, Pohraniční, Poláky, Pruněrov, Přechápy, Přisečnice, Pyšná, Račetice, Radenov, Radnice, Radonice, Rašovice, Rokle, Spořice, Strupčice, Suchdol, Svahová, Šerchov, Široké Třebčice, Tušimice, Údlice, Úhošťany, Vejprty, Vernéřov, Vinaře, Vinařice, Vintřov, Volyně, Vrskmaň, Výsluní, Vysoká Jedle, Vysoká Pec, Zásada u Kadaně, Zaječice.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka pohlednic mapuje období od konce 19. století až do současnosti. Založena je od r. 1965 a vznikla převážně sběrem, nákupem a darem.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Pohlednice a 1x CD disk. Pohlednice staršího data vydání mají formát 9x13 cm, novější typy jsou světového formátu 10x15 cm. Použitá tisková technika - litografie z přelomu 19. a 20. století, ručně kolorovaný světlotisk a knihtisk, barevný knihtisk, bromografie, černobílá a barevná fotografie a ofset. Na CD disku jsou uloženy pohlednice chomutovského regionu získané ze soukromé sbírky.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Provést digitalizaci sbírky, která by měla sloužit i pro výstavní a publikační účely.
2. Další akviziční činnost by měla být zaměřena na historické i současné pohlednice Chomutovska, Kadaňska a Doupovska, včetně pohlednic reklamních, spolkových a soukromých a pohlednic s náměty děl významných regionálních umělců (Zindel, Günther).

26. Podsbírka Nové dějiny

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Předměty ve sbírce pocházejí většinou z území chomutovského regionu, zčásti z míst regionů jiných - Lounsko, Litoměřicko, Karlovarsko, Rumbursko, Teplicko, Loketsko a také z ciziny - Německo.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Předměty sbírkového fondu Nové dějiny jsou rozděleny do několika skupin. Nejpočetnější jsou archíválie, uchovávací písemné prameny. Obsahují fotokopie středověkých listin, týkajících se Chomutova, spisové materiály spolků, úřední vyhlášky, kroniky, doklady, firemní korespondence, mapy, typáře a razítka, notové partitury, nálepky na zápalky. Převaha písemnosti ve sbírce pochází z 19. a 20. století a představuje důležitý zdroj informací, dokládající a ilustrující novodobou historii a významné osobnosti regionu. Dalšími skupinami jsou poštovní známky a odznaky, především československé. Vzpomínky pamětníků zachycují autentická vyprávění o událostech druhé poloviny 20. století. V současné době jsou předměty získávány hlavně formou darů, ale i nákupem.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

tiskoviny, rukopisy, písemnosti, odznaky, vlaječky, mapy, pečete, gramofonové desky, poštovní známky, gumová a kovová razítka, medaile, hudebniny, důlní mapy.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Provést časovou, tematickou a statistickou analýzu struktury fondu.
2. Provést digitalizaci sbírky, která by měla sloužit i pro výstavní a publikační účely.
3. Soustavně doplňovat podsbírku o materiály z tematických výstav, orální historie a rodinné kroniky. Zvláštní pozornost věnovat dokumentaci života židovského a německého obyvatelstva vč. problematiky národnostního soužití Čechů a Němců a odsun. Dokumentovat jejich působení v místech exilu nebo odsunu. Vyhledávat a dokumentovat osobnosti regionu.
4. Provést kompletní zpracování pomocné evidence a její sjednocení v rámci depozitáře ND

27. Podsbírka Fotografie

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Krušné hory a Podkrušnohoří - bývalé okresy Chomutov, Kadaň (do r.1960) a nynější okres Chomutov, zčásti i území mimo Českou republiku.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka dokumentuje časové období od r. 1888 do současnosti.

Muzejní sbírka uchovávala skleněné negativy od počátků existence muzea. V poválečném období byly negativy součástí archivu muzea, nebyly však zařazeny mezi sbírkové předměty. Po r. 1989 převzalo muzeum do svého archivu soubory filmových materiálů z bývalých okresních kulturních zařízení. Samostatná podsбірka byla z těchto fondů vytvořena v r. 2003.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Skleněné negativy počátečního období fotografie od r. 1888 do 1. pol. 20. století. Kolorované černobílé diapositivы z období kolem r. 1920 s přírodovědnou tematikou. Originální amatérské 16 mm filmy s tematikou Chomutovských filmových novin z let 1975 – 1989. Profesionálně vytvořené krátké černobílé a barevné dokumentární filmy prorežimně dokumentující budování okresu a politické a společenské akce ve 4 jazykových verzích z normalizačního období 70. a 80. let.

d) charakter sbírky: prezentační a studijní

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka zahrnuje fotografie z bývalých okresů Chomutov, Kadaň (do r.1960) a nynějšího okresu Chomutov. Dále obsahuje menší soubor fotografií Mostecké stávky a koncentračního tábora Dachau. Lokality: Blatno, Brány, Březeneč, Březno, Černovice, Červený Hrádek, Černovice, České Hamry, Dachau, Droužkovice, Dřínov, Ervěnice, Hasištejn, Hora Sv. Šebestiána, Hrádečná, Chbany, Chomutov, Chotěnice, Jindřišská, Jirkov, Kadaň, Kalek, Klášterec n. Ohří, Kovářská, Krbice, Křimov, Květnov, Lesná, Lestkov, Libědice, Libouš, Lomazice, Lužice, Komořany, Málkov, Malý Háj, Mašťov, Měděnec, Místo, Most, Otvice, Perštejn, Pětipsy, Pruněřov, Přísečnice, Radonice, Spořice, Stráž n. Ohří, Strupčice, Suchdol, Svahová, Tušimice, Údlice, Vejprty, Verněřov, Vilémov, Výsluní, Vysoká Pec, Želina,

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka obsahuje fotografie od konce 19. století až po současnost. Na fotografiích z tohoto období je zachycena proměna měst a obcí na Chomutovsku. Z předválečného období jsou uchovány ateliérové fotografie a fotografie místních spolků. Významným obohacením sbírky bylo získání reprezentativních fotoalb Zemské výstavy průmyslové, řemeslné a zemědělské německých Čech Chomutov 1913. Po r. 1945 jsou ve sbírce uloženy fotografie dokumentující politické a kulturní dění regionu. Sbírkový fond je veden od r. 1964 a vznikl převážně sběrem, darem a nákupem.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Fotografie jsou černobílé různých rozměrů, uloženy jsou jednotlivě, soubory jsou založeny v albech. Ateliérové fotografie jsou označeny firemními značkami místních fotografických ateliérů.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Provést digitalizaci sbírky, která by měla sloužit i pro výstavní a publikační účely.
2. Další akviziční činnost zaměřit na:
  - a. historické fotografie Chomutovska, Kadaňska a Doupovska, včetně sakrálních a průmyslových památek a původní stavební a demoliční fotodokumentace,
  - b. fotografie vztahující se k důležitým událostem či osobnostem,
  - c. oblast fotodokumentace jevů z hlediska etnografického, životního stylu a projevů každodenního života a pracovní činností různých prostředí, historických osobností, event. významných osob, které měly k regionu nějakou vazbu.
3. K tomuto tematickému zaměření kromě akviziční činnosti soustavně vytěžovat obrazovou dokumentaci z místních tisků a časopisů, krajanského tisku, rodinných kronik, muzejních výstav a archivních materiálů.
4. Ve spolupráci s krajanskou komunitou pořídit digitální obrazovou dokumentaci materiálů archivu Heimatkreis Komotau v Erlangenu.

28. Podsbírka Věda, technika a průmyslová výroba

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Sbírka obsahuje předměty vyrobené převážně v předválečném Československu a pozdější ČSSR a na území Krušnohoří - Chomutovsko, Vejprtsko, Přísečnicko a Mostecko.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Předměty pocházejí převážně z 19. a 20. století. Vznikla vlastními sběry, dary od jednotlivců i institucí (např. Důl Ležáky Most, OŘ SHD v letech 1972 a 1973) a převzetím sbírky muzea v Přísečnici. Ve sbírce jsou zastoupeny různé druhy elektrospotřebičů 20. století. Sbírka byla založena počátkem 80. let 20. stol. jako součást dnes již neexistující expozice elektroenergetiky ČSR. Je příležitostně doplňována měřicími přístroji nebo předměty souvisejícími s výrobou elektrické energie v parních elektrárnách našeho regionu.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Nivelační přístroje, stativy, důlní mapy.

d) charakter sbírky: prezentační

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Zachovat specializaci sbírky na oblast energetiky a využití elektrické energie, doplněnou o přístroje a technické pomůcky hornictví.

29. Podsbírka Negativy, diapozitivy a filmy

Charakteristika sbírky

a) označení území, z něhož sbírka převážně pochází:

Krušné hory a Podkrušnohoří - bývalé okresy Chomutov, Kadaň (do r.1960) a nyníjší okres Chomutov, zčásti i území mimo Českou republiku.

b) jaké časové období sbírka převážně dokumentuje a stručná historie sbírky:

Sbírka dokumentuje časové období od r. 1888 do současnosti.

Muzejní sbírka uchovávala skleněné negativy od počátků existence muzea. V poválečném období byly negativy součástí archivu muzea, nebyly však zařazeny mezi sbírkové předměty. Po r. 1989 převzalo muzeum do svého archivu soubory filmových materiálů z bývalých okresních kulturních zařízení. Samostatná podsbírka byla z těchto fondů vytvořena v r. 2003.

c) jaké druhy předmětů a materiálů jsou v sbírce zejména zastoupeny:

Skleněné negativy počátečního období fotografie od r. 1888 do 1. pol. 20. století. Kolorované černobílé diapozitivy z období kolem r. 1920 s přírodovědnou tematikou. Originální amatérské 16 mm filmy s tematikou Chomutovských filmových novin z let 1975 – 1989. Profesionálně vytvořené krátké černobílé a barevné dokumentární filmy prorežimně dokumentující budování okresu a politické a společenské akce ve 4 jazykových verzích z normalizačního období 70. a 80. let.

d) charakter sbírky: prezentační a studijní

Zaměření práce se sbírkou v období 2016 - 2022

1. Digitalizovat dnes již neužívané skleněné negativy a filmové materiály s cílem jejich konzervace a využití při veřejném předvádění a muzejních pořadech.

4. Shrnutí hlavních úkolů sbírkotvorné činnosti

1. Pokračovat ve zpracovávání archeologických nálezů získaných záchrannou archeologickou činností Ústavu archeologické památkové péče severozápadních Čech v Mostě na území sběrné oblasti muzea (Fond Most).
2. Botanickou podsbírku rozšiřovat tak, aby reprezentativně dokumentovala flóru severozápadních Čech a sloužila jako srovnávací a dokladový herbář květeny ČR.
3. Vyřešit zapojení prostor depozitáře podsbírky Lapidárium do připravované historické expozice ve sklepních prostorech pod radnicí.
4. Nalézt vhodný prostor (nové skříně, nová lokace) pro uložení podsbírky Staré tisky. Práce s podsbírkou musí být zaměřena na propojení s regionem a společensko-historickým pozadím.
5. Zvláštní pozornost věnovat rozšíření podsbírky Fotografie o fotodokumentaci jevů z hlediska etnografického, životního stylu a projevů každodenního života a pracovní činnosti různých prostředí a významných osobností. K tomuto tematickému zaměření kromě akviziční činnosti soustavně vytěžovat obrazovou dokumentaci z místních tisků a časopisů, krajského tisku, rodinných kronik, muzejních výstav a archivních materiálů.
6. Ve spolupráci s krajskou komunitou pořídit digitální obrazovou dokumentaci materiálů archivu Heimatkreis Komotau v Erlangenu pro podsbírky Fotografie a Nové dějiny.
7. Digitalizovat skleněné negativy a filmové materiály podsbírky Negativy, diapositivy a filmy s cílem jejich konzervace a využití při veřejném předvádění a muzejních pořadech.
8. Zvláštní pozornost u podsbírky Místní tisky věnovat získávání krásné a odborné literatury německých a židovských autorů předválečného období a literatury vzniklé v krajských kruzích.
9. Pokračovat v programu digitalizace sbírek podle stupně naléhavosti z hlediska uchování fyzické podstaty a potřeby pro badatelskou a výstavní činnost.
10. Ve všech případech sbírkotvorné činnosti muzeum trvale využívat doporučení poradního sboru pro sbírkotvornou činnost.
11. Zajišťování prostředků na restaurování a konzervaci sbírkových předmětů je trvalým úkolem. Vedoucí oddělení zajistí zpracování seznamu priorit restaurování a konzervace sbírkových předmětů kurátory podsbírek a v poradě vedení projednávají čerpání vlastních prostředků platného rozpočtu pro příslušný rok. Využívání možností získání dalších finančních prostředků nad rámec rozpočtu z dotačních titulů Ústeckého kraje, Ministerstva kultury ČR a regionálních fondů programu Interreg V A je plně v kompetenci vedoucích oddělení a je jedním z kritérií jejich hodnocení.
12. Spojení sbírkotvorné činnosti s vědeckovýzkumnými úkoly vychází z platné Strategie rozvoje kultury a památkové péče v Ústeckém kraji. Pro pracoviště muzea mohou být stanoveny úkoly orientované na podrobnější zpracování dějin, etnografického obrazu, kultury a přírody regionu, případně mohou pracoviště muzea participovat na řešení celostátních grantů. Ve sledovaném období je dlouhodobě do řešení grantu jako řešitel zapojeno oddělení přírodovědné. Historické oddělení spolupracuje s krajským dokumentačním centrem tradiční lidové kultury v RM v Teplicích.
13. Kurátoři sbírek, správci depozitářů a konzervátoři sledují průběžně informace o výrobcích depozitářního mobiliáře, laboratorní technice, obalovém materiálu atp.
14. Naplňování koncepce sbírkotvorné činnosti hodnotí vedení muzea s kurátory sbírek 1x ročně.

V Chomutově, 22. 3. 2016

ředitel Oblastního muzea v Chomutově

